

I LINJE MED
SARA MALM
SMYCKEKONST
KONSTHANTVERK AVANCERAD NIVÅ
HÖGSKOLAN FÖR DESIGN OCH KONSTHANTVERK
HANDLEDARE: SÖREN HELLQVIST
2016

INGREDIENSER

01 MATERIAL
14 FORM
15 ARBETSDAG
21 KOPPLA IHOP
23 KOPPLA AV
30 BLANDA
31 KÄLLA

Jag utgår från tre material. Trä, metall och läder. Dessa bär på olika egenskaper som känns bekväma i min hand. Jag ser på materialen som platta. När jag lyfter upp dem i min hand ger de mig olika motstånd och förmågor. De ger mig utmaningar på en nivå som passar mig.

Hemma hos metallen är det hårt vasst och platt. Mycket är böjbart till en viss gräns. Jag gillar att ha kontrollen att möblera om där. Putsa och feja. Styra och ställa. Jag måste vara bestämd i min kraft för att få den dit jag vill.

I trärummet luktar det tryggt. Där får jag lov att vara experimenterande och förlåtande. Jag får vara beredd på skiftningar och vridningar. Be om råd när jag vill ge upp. Bearbeta och lyssna.

Skinnet, huden, höljet. Känner mig delvis äcklad av det, samtidigt förför det mig med sin lena och mjuka fasad. Det gör mig frustrerad i sitt sätt att röra sig, därför måste jag inleda ett samarbete.

Jag bjuder in dessa 3 komponenter till min fest och så får vi se hur det hela slutar. Jag hoppas på intelligent diskussioner, plumpa övertramp och finstämda möten.

Material som mår bra ihop.
Material som avskyr varandra.
Min uppgift är att få dem att samsas.
Eller i alla fall få dem att se ut som att de
tycker om varandra.
Jag längtar efter ett ömsesidigt möte.

När inte pappret längre minns tar metallen vid. När metallen känns för hård och kall ropar jag på träet. Lädret kan få dem att samsas. Att hålla ihop. Att mötas. Möten som är uråldriga. Möten som känns naturliga, men på mitt sätt. På mina villkor. Jag blir en komponent i mötet. Jag blir guiden till hur de ska bete sig. Jag sitter inne på svaren. För vem ska annars veta, vem ska annars berätta hur de ska förenas?

Jag tar hjälp av andra. Letar i lådor. Googlar. Gör övertramp. Mailar. Inleder samarbeten. Läser instruktionsböcker. Köper nya verktyg. Snokar. Känner på materialen, lyssnar, luktar. Känner motståndet i min kropp, hur mina skulderblad pressas samman. Känner hur fingrarna trycker emot. Lyssnar på sågen om bladet är lagom spänt. Hör om filen skär rätt. Känner försiktigt med fingertoppen om ytan känns vänlig eller främmande. Skär mig på metallens vassa kant. Den reagerar mot min kropp. Blodet färgar av sig på lädret. Plåster. Jag börjar om. Och börjar om. Och om igen. Tills jag är nöjd. Tills vi pratar samma språk, jag och materialen. Tills vi har enats.

FORM

En form har hängt efter mig länge. Formen är rektangulär med runda avslut. Jag har länge funderat på vad den vill berätta. Vissa svar har jag fått, men på något sätt är det inte viktigt längre. Jag behöver inte ha alla svaren. Jag behöver inte veta varför alltid. Jag är tacksam för alla arbetstimmar den gett mig och förväntansfull över de kommande.

Jag drar, viker, stretchar, böjer och delar. Förminskar och förstorar. Kopplar ihop. Ser ett sammanhang med kropp eller kroppsdelar. Utgår först från min egen kropp, den jag har närmst. Jag lyssnar på formen, hör vad den har att säga just idag och förmedlar det genom mina händer till betraktaren. Jag gillar, jag svajpar, jag raderar, jag lägger till, jag följer, jag går min egen väg.

Upprepningar av rörelser i min kropp gör att jag tror mig veta något om formen.

Jag vill inte tappa formen. Med små rörelser eller detaljer vill jag höja upp den och få den att leva. Formen ska synas, inte gömmas. En bana, en sluten bana med stopp för av och påstigning.

Bandet sveper som en bana runt kroppen. Håller upp, sätter gränser och smyckar. Linjer följer, smeker och sveper.

Det kunde inte ha varit vilken form som helst. Det kunde inte ha varit en cirkel. Det kunde inte ha varit en trekant. Det fanns inga andra val. Formen valde mig. Den känns i min kropp. Den fångas av mig ständigt. I fönster, skyltar, portar, möbler, i det vardagliga runt om kring mig. Den blir som en ram för vad jag vill berätta. Jag kan överleva utan formen men min arbetsdag hade då haft en svagare karaktär.

Jag är tydlig i mitt formspråk. Jag vet vad jag vill berätta. Därför behöver jag inte prata i alltför många ord. Jag gör mig hörd med mitt uttryck. Ett innehåll som är genomarbetat. Där slumpen har fått gå åt sidan. Där varje millimeter är noga räknad. Jag gör som jag vill, och tillfredsställelsen i det är total.

Förenklingen i formen gör mig lycklig. Förenklingen försvårar mitt tekniska arbete. Jag vill hitta lösningen baklänges. Lösningar. Lösningar på problem som jag själv skapar. Svar på gåtor som jag själv ställer. Om jag har svaret så vet jag också gåtan. Men det finns också gränser. Gränser som jag sätter för att nå svaren snabbare. Gränser som underlättar min arbetsprocess. Gränser som jag är tacksam att jag skapade så tidigt in i projektet.

Arbetsdagen. Den enda sanna dagen.
En dag fylld av strävan mot tillfredställelse.
En tillfredställelse som består av att få tid,
kropp, verktyg och material att sammarbeta.
Om att varje del ska få ta den plats den
förtjänar. En dag som erbjuder möjligheter till
resultat.

Arbetstempot håller jag i jämn och stadig takt. Ett
tempo som gör att jag håller hela vägen. Kanske är det
taktiskt. Kanske är det tråkigt. Men det utesluter inte att
pulsen ökar ibland.

Arbetsplatsen. Min plats. Mitt revir. Där är allt möjligt.
Och omöjligt. Där uppstår magin. Där uppstår förlusterna.
Där blottar jag mig, där skäms jag, där gläds jag.
Där finns möjligheterna till styrka. Min trygga punkt. Där står
jag längst fram på scenen men utan publik. Jag applåderar,
bugar och bockar för mig själv.

I pausen finner svaren mig.

Koncentration. Alla mina sinnen är på spänn. Ögonen kisar,
överläppen åker upp. Jag andas in ett snabbt andetag genom
näsan för att hålla inne snoret. Jag har inte tid att snyta mig
just nu. Jag biter samman mina käkar bestämt och sväljer,
suckar. Jag är kissnödig. Men det får vänta.

Om smittan och minnet.
Jag tar tillvara på det jag smittats av under dagen. Och
dagarna innan dess. Erfarenheten är inte värd något om jag
inte använder mig av den. Jag bjuder in andras erfarenheter i
utbyte mot min egen smitta.
Muskelminnet finns med mig. Jag litar fullt ut på det. Jag
kombinerar det med mitt konstnärliga minne. Det löser många
problem som jag inte ens hinner se som hinder. Rörelser som blir
till bekräftelser. Bekräftelser som blir till resultat.

I RÖRELSE

Den mätta dagen, den är aldrig störst.
Den bästa dagen är en dag av törst.

Nog finns det mål och mening i vår färd,
men det är vägen, som är mödan värd.

Det bästa målet är en nattlång rast,
där elden tänds och brödet bryts i hast.

På ställen, där man sover blott en gång,
blir sömnen trygg och drömmen full av sång.

Bryt upp, bryt upp! Den nya dagen gryr.
Oändligt är vårt stora äventyr.

Karin Boye

Linjerna i min hand vittnar om min erfarenhet. Rörelsemönstret i mina gester påminner om ett intränat arbetssätt. Styrkan i mina händer känns trygg. Kontrollen och precisionen är inte slumpartad, den är mycket väl inarbetad.

Jag lägger pussel. Jag löser korsord. Jag sorterar räkningar under rätt flik i pärmen. Jag torkar noggrant av diskbänken. Jag skapar min kontroll. Jag vill ha kontroll över kontrollen.

Jag trollar. Jag trollar under kontrollerade former men oviss om resultatet. Nästan strävande efter ett överraskande. Jag vet precis hur jag ska vifta med staven, jag vet exakt hur jag uttalar trollformeln. Jag vet vilka ingredienser och attribut som behövs. Men jag vet ingenting om resultatet. Jag vet ingenting om det som kommer ur min hatt. Om mottagande. Om kärlek. Om besvikelse.

Den gula linjen. Vad ska hända här? Ska de gräva en grop? Området är markerat med en gul linje. Som en varning om att något ska hända. Som en markering av att något inte står rätt till men är under kontroll. Den är ritad av en van hand som inte tänker som jag, ritad av praktiska skäl. Orsaker som jag inte vet något om, men som väcker ett intresse hos mig. Linjen mättar min inspiration. Den ställer frågan till svaret. Den bekräftar mitt uttryck. Den ger en sanning till min fantasi. Det finns en snabbhet och en varaktighet där. Den är ritad på mindre än en sekund. Men den kommer att finnas kvar tills den har nötts bort av väder, grus och tunga steg.

Den blå färgen blir som ett motstånd till den gula. En balans. Färgerna lugnar varandra. De bär upp varandra. De kan prata samma språk. Jag söker kontrasten i mötet för att öka spänningen i uttrycket. Färgerna sätter punkt till materialens mening.

Jag känner förväntningar från mig själv. Förväntningar på att det ska spraka och explodera. Förväntningar på underverk. Förväntningar på sensation. Mitt i magins explosion vill jag inte ha någon kontroll. Som mitt i en nysning. En medvetlöshet som varar en tusendels sekund där jag är ovetande om händelseförloppet. Sedan lyssnar jag på min mage och försöker fånga närvaron.

Jag lär mig att lita på mitt minne. Jag tar ställning till erfarenhet och nya upptäckter. Som en tonåring struntar jag i alla andra för jag vet bäst själv. Jag känner mig som en vampyr, som på ett hetsigt sätt vill suga ut kunskapen ur allt intressant som kommer i min väg. I vissa stunder måste jag tänka att jag är bättre än alla andra. I vissa stunder är jag en vampyrtonåring.

Beslut, går att ångra. Beslut går att besluta om. Det finns ingenting som är definitivt i min värld. För stunden kanske, ja, men imorgon tycker jag något annat. Beslut handlar om trygghet. En trygghet som gör att jag tror att jag vet något. Att jag kan.

Saker jag har beslutat just nu är att jag vet är att min hand bär på värdefull information. Mina ögon har sett saker från andra perspektiv än dina. Mina öron hör om verktyg och material mår bra tillsammans. Min mage berättar många saker för min hjärna. Min hjärna kan sedan förmedla det till mina händer som i sin tur skapar smycken som ett resultat på det hela.

Kanske får jag aldrig träffa dig, du som kommer att bära mina smycken. Men jag kan se dig framför mig. Du andas en ton av stolthet. Du har en skarp doft av vilja. Din omgivning imponeras av ditt beteende.

Formen kommer aldrig att ta slut. Men jag kan sätta gränser. Jag kan bromsa in eller stanna upp. Jag kan andas in, hålla andan och andas ut. Min åsikt är viktig. Viktigare än alla andras. Det är den som burit hela arbetet och som gjort att jag står där jag står.

BLANDA

Det finns personer som blandat sig i mitt arbete. Frivilligt och ofrivilligt. Jag är tacksam för tiden jag stulit från dem. Tacksam för att jag har fått lägga mig i diskussioner, säga ja, säga nej. Ur smeten har jag lyckats baka min egen kaka. Så som jag vill att den ska smaka.

Sören, Karin, Gunilla, Kristina, Magnus, Sandy, Lena och Sandri.

Nästa gång är de jag som bjuder på fika

KÄLLA

Författare
Boye, Karin, 1900-1941

Titel
Härdarna : dikter

Ort/förlag/år
Stockholm : Bonnier, 1927

